

„Četník se musí snažit, aby si osvojil ve svém obvodu co možno důkladnou místní a osobní znalost, neb tím se mu značně usnadní plnění služebních povinností.“ Tento citát ze služební instrukce pro četnictvo z roku 1920 používá Obvodní oddělení Policie ČR ve Dvoře Králové nad Labem coby motto veškeré svojí činnosti. Použilo ho i při rozpracování projektu Community Policing, do něhož se nedávno zapojilo jako jedno z pilotních pracovišť v rámci Policie ČR.

Community policing v praxi

Dvůr Králové nad Labem a jeho okolí patří turisticky k nejatraktivnějším a nejnavštěvovanějším místům republiky. Prolíná se tu krása romantické podhorské krajiny s důstojností starobylého centra města, které v Českém království patřilo k nejvýznamnějším. Stával tu knížecí dvůr Chvojno, připomínaný už v roce 1139. Město založil Přemysl Otakar II. a od roku 1399 mělo statut věnného města českých králů. Gotická Šindelářská věž z počátku 14. století a další zbytky opevnění jako němí svědkové připomínají, že tudy mnohokrát prošla válka, renesanční radnice zase dává vzpomenout na staletí bohatého občanského života. Naproti původně románského chrámu se dokonce zachoval pranyř. A ve sklepní kobce kostela „našel“ 16. září 1817 archivář Václav Hanka vlastnoručně podvržený takzvaný Rukopis královédvorský, který nejméně na celé další století podnítl k diskusím veškerou českou veřejnost.

V obvodu královédvorského policejního oddělení je světoznámý zámek Kuks, jehož alegorická galerie soch, převážně z dílny Matyáše Bernarda Brauna, z něj vytváří jeden z nepozoruhodnějších monumentů barokního umění. Nicméně nejen historii a uměním je živ člověk, a tak se může

rekreovat například u nádherné přehrady Les Království, anebo v lyžařském areálu Zvičina s Raisovou turistickou chatou a rozhlednou. A málokdo vynechá královédvorskou zoologickou zahradu, která mimochodem letos slaví už 60. výročí založení. Uspořádání typu safari a skladba chovaných zvířat, převážně z Afriky, z ní dělá jedno z nejatraktivnějších zařízení svého druhu nejen v českém měřítku. Každoročně jí projde nebo projede na půl milionu i víc návštěvníků.

Mimochodem, parkoviště u zoologické zahrady bylo jedním z nejobavějších míst královédvorských policistů. Ztrácely se tam automobily i věci z nich. Teď už asi dva roky je parkování relativně bezpečné. Jednak Policie ČR i městská policie zvýšily intenzitu dohledu, jednak si vedení zoo provedlo takové opatření, že jsou vizuálně kontrolována všechna odjíždějící vozidla. Krádeže aut téměř vymizely, jen někteří nepoučitelní návštěvníci přes veškerá preventivní upozornění nechávají stát auta jako přeplněné výkladní skříně a nepřímou tak vyzývají nenechavce „k akci“.

Už z tohoto výčtu je zřejmé, že policejní život ve Dvoře Králové není nijak poklidný. S násilnou kriminalitou to ale není zlé, vraždu tady měli naposled v roce 1996

a další místní občan byl i se svou přítelkyní zavražděn zcela nedávno, avšak zatím za ne zcela vyjasněných okolností a na neznámém místě (těla obou zastřelených byla nalezena na Šumpersku). V dubnu 2003 policie organizovala v okolí čtyřdenní pátrací akci po dvouapůlletém chlapci. Zúčastnilo se až 160 policistů ze tří okresů a ze služby cizinecké a pohraniční policie, 100 vojáků, 50 členů Horské služby, deset členů Záchranné kynologické brigády z Hradce Králové a stovky dobrovolníků, dohromady byly k dispozici na tři desítky služebních psů a také policejní vrtulník. Dítě bylo bohužel nalezeno mrtvé.

V obvodu zaznamenávají každoročně kolem pěti set trestných činů, které se přibližně z poloviny objasní. O něco slabší objasněnost je samozřejmě v majetkové kriminalitě, která představuje zhruba polovinu nápadu: krádeže jízdních kol, platebních karet, v poslední době jako by narůstaly kapesní krádeže. Naproti tomu dříve hojně krádeže uměleckých předmětů, zejména při vloupáních do kostelů, prakticky přestaly. Objekty jsou prý lépe zabezpečeny... Nejzávažnějším problémem tak zůstává vykrádání rekreačních objektů, které se projevuje ve vlnách. Na rozdíl od dřívějších tuláků to nyní provádějí převáž-

Z oken Obvodního oddělení je výhled na Šindelářskou věž a děkanský chrám, v němž se „našel“ Rukopis královédvorský

Secesní budova z roku 1913 se nedá přehlédnout, a to nejen proto, že zde sídlí Obvodní oddělení Policie ČR

Návštěvníky pak uvítá honosný vestibul

vdu hodně. Třeba když jsme přijeli na jiný takový případ do Horní Brusnice, majitel nás zval na šampaňské, protože prý se do té jeho chalupy vloupali právě podesáté, přestože v ní už není co ukrást.“

Je hned několik důvodů pro to, že se Obvodní oddělení ve Dvoře Králové všeobecně považuje za jakýsi „malý okres“. Dvůr Králové byl okresním městem do roku 1961 a nyní má opět statut města s rozšířenou působností pro výkon veřejné správy. Okresní policejní oddělení sídlilo do roku 1963 v téže budově jako dnešní obvod. V současném služebním obvodu královédvorského oddělení, který je totožný s bývalým okresem, také do sedmdesátých let působila tři obvodní oddělení, Kocbeře, Bílá Třemešná a Dvůr Králové. V rozlehlejší obvodu (257 kilometrů čtverečních, prakticky třetina okresu) se nachází 27 obcí a žije zde na 35 000 obyvatel. Tomu odpovídá i personální zabezpečení obvodního oddělení: vedoucí, dva zástupci, 28 policistů včetně psovoda a k tomu administrativní pracovníci jako jediný občanský zaměstnanec. Oddělení Dvůr Králové je z devíti obvodních oddělení v okrese druhé největší, hned za Trutnovem.

„Mají tu i svého tiskového mluvčího,“ směje se podplukovník Mgr. Ing. Ivan Bílek, ředitel Okresního ředitelství Policie ČR v Trutnově. Má tím na mysli majora Bc. Miroslava Vlčka, který více méně z vlastní iniciativy spolupracuje s místním tiskem a pravidelně tak zprostředkovává občanům důležité i zajímavé informace z policejního prostředí. O jeho příspěvky je prý mimořádný zájem. „Řekl bych, že lidé, kteří zde pracují, splňují požadavky kladené na tak velké a významné oddělení,“ dodává ředitel už vážně.

„Třetinu našeho okresu zabírá Krkonošský národní park a s tím jsou spojeny specifické typy kriminality, například proti životnímu prostředí, krádeže drahých aut cizinců...“ pokračuje podplukovník Bílek. „Dá se to trochu tlumit, ale zatím ne úplně potlačit, i když objasňování věnujeme velké úsilí a máme v tom určité úspěchy.“

Královédvorský policejní sbor v roce 1937

ně profesionální dobře organizované party, téměř výhradně odjinud. Většinou „udělají“ hned několik chalup a ukradené věci pak prodávají přes překupníky.

„Předloni v prosinci nám taková parta

vykradla najednou osmnáct chat v oblasti Velkého Vřešťova,“ vzpomíná vedoucí obvodního oddělení podplukovník Milan Macháček. „Případ asi za půl roku objasnila českokrumlovská kriminálka, pachatelé byli z českokrumlovského okresu a auto si na to půjčili v Kutné Hoře... Je toho opra-

Před lety byla na Kuksu vykradena historická lékárna, ale teď už jsou památky dobře zabezpečené. V zimě je tu klid, ale například při každoročních Svatohubertských slavnostech se sejde na 40 000 lidí a policisté se mají co otáčet

Část regionu, zejména tady ve Dvoře Králové nad Labem, má i výrazný průmyslový charakter. Ale dřívější velké podniky, hlavně textilky, pokud ještě nezanikly, tak jsou v konkurzu. Jedním z důsledků tohoto vývoje je rozvinutá hospodářská kriminalita a poměrně vyšší míra nezaměstnanosti, což s sebou zase nese určitou míru takzvané sociální kriminality majetkového i násilného typu.“

Tabulkový stav královédvorského oddělení je naplněný, i když netrpělivě očekávají návrat dvou nových policistů ze Základní odborné přípravy. „Už to ale není jako v devadesátých letech, kdy se tady lidé hlásili k policii hromadně,“ upozorňuje podplukovník Macháček. Na složení svého oddělení si ovšem nestěžuje, jsou zde výhodně zastoupeny všechny generace

Turisticky atraktivní přehrada Les Království...

...si vyžaduje také občasnou kontrolu rybářských lístků

a fluktuace je minimální. Průměrný věk policistů je 36 let, průměrná doba jejich služby 13 let, většina z nich přišla k policii po roce 1989. Tři policisté mají vysokou školu, tři další ji studují.

Podplukovník Macháček sám na tomto oddělení pracuje už šestatřicet let. Velkou výhodou vidí v tom, že až na jednoho, dojíždějícího z Trutnova, jsou zde všichni policisté místní. Osmnáct z nich je „okrskářů“ s územní odpovědností, a ti z velké většiny bydlí přímo ve svých rajonech. Takové uspořádání má samozřejmě i svoje nevýhody, protože na policistu se obrací občané i v mimopracovní době, často s problémy, které ani s policií nesouvisejí, ale z hlediska místní a osobní znalosti, z hlediska vzta-

hu k občanům nebo spíš spolupráce s občany a z hlediska image policie je vedoucí oddělení považuje za nenahraditelné.

V budově Obvodního oddělení je také

Jedním z hlavních problémů je vykrádání trvale neobývaných, převážně rekreačních chat a chalup

detašované pracoviště pro sedm policistů ze služby kriminální policie a vyšetřování trutnovského okresního ředitelství po linii obecně i hospodářské kriminality. Dvoupatrová budova oddělení patří k architektonicky nejzajímavějším ve městě. Pamatuje císaře pána, v roce 1913 byla postavena v honosném secesním stylu jako reprezentativní sídlo banky. Po roce 1963 patřila družstvu Jednota a policejní oddělení zde bylo jenom v nájmu. Toto období nepříliš intenzivní péče se na ní bohužel podepsalo. Pravda, exteriér i interiéry včetně honosné vstupní haly si zachovaly část svého původního lesku a Policie ČR, která je od roku 2004 majitelem, se tyto stopy snaží alespoň oprášovat.

Než se ale obnoví instalace, okna a tepelné hospodářství budovy a dojde k odstranění závad zjištěných energetickým auditem, určitě to ještě spolkně nějaký milion. S většími opravami se počítá v roce 2008 a nelze pochybovat, že důstojné sídlo policejního oddělení a jedna z architektonických dominant městského centra, mimo jiné vyhlášená za kulturní památku, si to určitě zaslouží.

V loňském roce se v rámci projektů Community Policing a P1000 podařilo získat z rozpočtu Policie ČR slespoň 750 000 korun na renovaci několika kanceláří v přízemí, a hlavně příjemné recepce, kde bude také pracoviště dozorců služby a hned vedle čekárna pro občany. My jsme oddělení ve Dvoře Králové navštívili doslova pár dní před slavnostním otevřením této části, takže nový nábytek a vůbec vybavení místností bylo ještě naskládáno v krabicích, ale už se dalo tušit, že se prostory budou policistům i občanům líbit. Přepokládá se, že návštěvy sem budou přicházet skutečně důstojným hlavním vchodem, zatímco policisté s podezřelými a zadrženými budou používat zadní vchod z parkoviště. Viděli jsme také renovovanou celou předběžného zadržení, která zde zůstala z minulosti. Kromě jiného byl teď „zamaskován“ její vchod, takže návštěvníci v čekárně o ní nemusí mít ani tušení.

Obvodní oddělení Policie ČR ve Dvoře Králové nad Labem se přihlásilo do twinin-gového projektu se složitým názvem Podpora posílení prevence a metody Community Policing v práci Policie České republiky. Koncem loňského října okresní ředitelství pod záštitou ředitele policejní správy Východočeského kraje plukovníka JUDr. Petra Příbyla uspořádalo úvodní seminář pro pracovníky obecních samospráv královédvorského obvodu a další pozvané hosty; semináře v kongresové hale hotelu Safari se zúčastnil i starosta Trutnova senátor Mgr. Ivan Adamec. Za účasti nizozemských partnerů policejní funkcionáři seznámili pozvané s obsahem projektu a s jeho hlavním cílem: dosažení takového stavu, aby policie byla vnímána občany jako partner, který dokáže pomoci vždy,

když to občan potřebuje. Dalo by se říci, že prvotní je takzvaná nerepresivní, interaktivní komunikace s občany a snaha poradit nebo pomoci při řešení jejich problémů, i když na druhé straně zde samozřejmě stojí i další účel, tedy získávání znalostí a poznatků pro policejní práci.

Nejde samozřejmě o nějakou mimořádnou novinku. Leckde – mimo jiné i ve Dvoře Králové nad Labem – policie na těchto principech pracuje už řadu let. Jen si například připomeňme jednu z nejnovějších akcí, kdy zdejší policisté oslovili na 5000 seniorů v obvodu a většinu z nich osobně předali leták vlastní produkce, ve kterém byli informováni o metodách zlodějů a podvodníků, kteří se zaměřují právě na tuto věkovou skupinu. „Všechno se ale dá ještě zlepšovat,“ řekl k tomu vedoucí oddě-

„Jsem napojení na policejní intranet, ale internet tady ještě nemáme, i když by byl potřebný,“ říká vedoucí oddělení pplk. Milan Macháček a administrativní pracovnice Hana Dufková mu dává za pravdu. „Takhle, když něco potřebujeme zjistit z internetu, musíme na ředitelství do Trutnova, nebo na městskou policii.“

lení podplukovník Macháček. „Já jsem se například z projektu Community Policing poučil, že funkce takzvaných okrskářů, těch, kteří jsou ve stálém kontaktu s představiteli samospráv obcí i s občany ve svém rajonu, nelze přidělovat náhodně. Naopak, aby to fungovalo dobře, je třeba je svěřovat nejschopnějším policistům.“

Přemysl LIŠKA
Foto Václav ŠEBEK
a OŘ P ČR Trutnov

Ze semináře k projektu Community Policing: vlevo pplk. Mgr. Ing. Ivan Bílek, vpravo pplk. JUDr. Petr Příbyl

